

(ISSN: 2587-0238)

Er, Y., Karadağ, T. F., Koç, M. C., Eroğlu, O. & Çuhadar, A. (2021). Investigation of the Recreation Benefit Levels and Covid-19 Phobias of University Students in Terms of Different Variables, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 6(15), 1470-1495.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.353>

Article Type (Makale Türü): Research Article

INVESTIGATION OF THE RECREATION BENEFIT LEVELS AND COVID-19 PHOBIAS OF UNIVERSITY STUDENTS IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Yusuf ER

Ass. Prof., Karamanoğlu Mehmetbey University, Karaman, Turkey, eryusuf@kmu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6490-4880

Tuba Fatma KARADAĞ

Ass. Prof., Muş Alparslan University, Muş, Turkey, tj.karadag@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4720-2657

Mustafa Can KOÇ

Assoc. Prof., Mersin University, Mersin, Turkey, mckoc@mersin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3007-5367

Oğuzhan EROĞLU

Lecturer, Muş Alparslan University, Muş, Turkey, o.eroglu@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0409-2745

Abdullah ÇUHADAR

Res. Ass., Karamanoğlu Mehmetbey University, Karaman, Turkey, abdullahcuhadar@kmu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6942-4475

Received: 08.04.2021

Accepted: 14.07.2021

Published: 14.08.2021

ABSTRACT

It is thought that the Covid-19 process, which has emerged in recent years and has affected the world, has negative effects on people. It can be said that among these negative effects, the recreational benefit levels of individuals are also affected. The aim of this study is to examine the recreational benefit levels and Covid-19 phobias of university students in terms of different variables. The population of the study is comprised of the students of the Karamanoğlu Mehmetbey University, and the sample group consists of a total of 538 people (274 women ($\bar{x}_{age}=22.9\pm 4.7$) and 264 men ($\bar{x}_{age}=21.2\pm 4.5$). Data collection tools were the Recreation Benefit Scale (RBS) and Covid-19 Phobia Scale (CP19-S). The data were analysed via descriptive statistical methods, t-Test, One Way Analysis of Variance (ANOVA), and the Bonferroni Test. It was determined that the scores of the physical benefit, psychological benefit, and social benefit subscales of the recreation benefit scale did not show a statistically significant difference according to the variables of gender and Covid-19 infection, but the scores of the psychological benefit subscale of the recreation benefit scale showed a statistically significant difference according to

the level of welfare variable. The scores of the physical benefit, psychological benefit, and social benefit subscales of the recreation benefit scale showed a statistically significant difference according to the Covid-19 Infection of the Inner Circle. While the scores of the psychological subscales of the coronavirus-19 phobia scale showed a statistically significant difference according to the gender variable, the scores of the psychosomatic, social, and economic subscales did not show a statistically significant difference according to the gender variable. In addition, the scores of the psychological, psychosomatic, and social subscales of the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference according to the Covid-19 infection variable, and the scores of the psychological and psychosomatic subscales showed a statistically significant difference according to the Covid-19 Infection of the Inner Circle variable. However, the scores of the psychological, psychosomatic, social, and economic subscales of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the level of welfare variable. Finally, the participants were found to benefit mainly psychologically in terms of the benefit of recreation and mainly psychologically affected by the Covid-19 phobia.

Keywords: Covid-19, phobia, recreation benefit.

INTRODUCTION

Today, the importance of the efficient use of leisure is increasing day by day. For, developments in technology and economy have provided more opportunities for people to participate in leisure activities (Akgül, Ertüzün, & Karaküçük, 2018; Çuhadar, Er, Demirel, & Demirel, 2019). Especially when the benefits of recreational activities are understood by society, individuals tend to engage in recreational activities to spend their free time in a useful and productive way. These activities not only provide individuals with personal and social benefits, but also provide physical development, health, and the opportunity to spend their leisure in the most efficient way (Koçyiğit, & Yıldız, 2014). For, the concept of recreation means regeneration and restructuring and is explained as activities in which individuals participate actively or passively in their leisure time for purposes of recreation, sightseeing, health, or excitement (Karaküçük, 2014). Individuals like to chat with those around them and rest physically during the time remaining from their work. Therefore, leisure outside of work has a very important place for individuals (Çuhadar, Demirel, Er, & Serdar, 2019). Koçyiğit and Yıldız (2014) on the other hand, define it as voluntary activities to regain and maintain body and mental health which is influenced by negative environmental factors such as stress and also to enjoy life. In addition, Karaküçük (2014) explains the reasons for the social need for recreation as follows:

- a. *It provides social solidarity and integrations:* Individuals from all walks of life coexist in a recreational activity. Today, while many factors distinguish individuals from each other, recreational activities have a crucial role in reducing social conflict by helping individuals meet at a common point and act together towards a specific goal.
- b. *It ensures that a democratic society is formed:* Individuals learn to respect the rights of other individuals by obeying the rules in recreational activities. In this way, recreational activities play an important role in ensuring that a society that is civilized and obeys the rules is formed.

Although the purpose of participating in recreational activities varies personally, individuals tend to participate

in these activities for reasons such as developing physically, seeking innovations, gaining different experiences, testing and developing themselves, socializing, resting-relaxing, satisfying the motivation of competition, remaining healthy, etc (Ardahan, & Lapa-Yerlisu, 2011). However, the Covid-19 pandemic has affected the whole world negatively. As a result, individuals are obliged to stay away from recreational activities either completely or partially. One of the reasons for this is thought to be the Covid-19 phobia of individuals. The concept of phobia is defined by the Turkish Language Association (TLA) as "an unusually strong fear in the face of certain objects or situations" (TLA, 2020). It is thought that the Covid-19 phobia can be explained as anxiety caused by the fear, stress, and concerns of individuals against the possibility of being infected with the Covid-19 virus. In addition, the Covid-19 pandemic has negative physiological, social, and economic effects in many countries, which are known to cause stress, depression, and psychosomatic and psycho-social disorders (Arpacı, Karataş, & Baloğlu, 2020).

In the literature, there are studies that examine individuals, recreational benefit levels, and Covid-19 phobias (Amin, 2020; Arpacıoğlu, Baltacı, & Ünübol, 2021; Chang, Huang, & Chou, 2017; Danziger et al., 2021; Downward, & Dawson, 2016; Eskiler, Yıldız, & Ayhan, 2019; Heintzman, 2010; Hsu, & Liu, 2020; Lin, Wong, & Ho, 2013; Lyu, & Oh, 2015; Mansour, & Tremblay, 2016; Yakut, Kuru, & Güngör, 2020). However, no study has been found in which these two issues are handled together in connection with university students. It is thought that revealing the negative effects of the Covid-19 pandemic on recreation benefits will benefit the field of sports sciences. In this context, the purpose of this research is to examine the recreation benefit levels and covid-19 phobias of university students in terms of different variables.

METHOD

Research Model

In this study, it was carried out in a descriptive screening model to determine the recreational benefit and Covid-19 phobia levels of the participants. Survey models aim to describe a situation that has existed before or exists today as it is (Karasar, 2014). In addition, necessary permissions were obtained from the Social Sciences Ethics Committee of Karamanoğlu Mehmetbey University.

Study Group

While the population of the study consists of the students studying at Karamanoğlu Mehmetbey University in the 2020-2021 academic year, the sample group consists of 538 people (274 of whom are women (50.9%), and 264 are men (40.1%).

Table 1. Frequency and Percentage Values of Participants' Demographic Values

Variables	Group	n	%
Gender	Female	274	50.9
	Male	264	49.1
	Total	538	100.0
Level of welfare	Poor	168	31.2

	Normal	281	52.2
	Good	89	16.5
	Total	538	100.0
Covid-19 Infection	Yes	139	25.8
	No	399	74.2
	Total	538	100.0
Covid-19 Infection of the Inner Circle	Yes	240	44.6
	No	298	55.4
	Total	538	100.0

Data Collection Tools

In this study, the Personal Information Form, Recreation Benefit Scale (RBS) and Covid-19 Phobia Scale (CP19-S) were used as data collection tools.

Personal Information Form

It was prepared by the researcher to determine the demographic characteristics of the participants in the study. It is the section where questions such as gender, level of welfare, Covid-19 infection of the participants and their circle.

Recreation Benefit Scale (RBS)

The "Recreation Benefit Scale", developed by Ho (2008) and adapted into Turkish by Akgül, Ertüzün, and Karaküçük (2018) to measure the recreational benefit levels of individuals, consists of 24 items. The scale consists of three subscales: "Physical Benefit", "Psychological Benefit", and "Social Benefit" (Akgül, Ertüzün, & Karaküçük, 2018). The 5-point Likert type scale is graded with the statements containing "Strongly Disagree", "Disagree", "Undecided", "Agree" and "Strongly Agree". While the highest score that can be obtained from the scale is 125, the lowest score is determined as 25 (Karaküçük et al., 2019). The internal consistency coefficients of the scale were determined as 0.81 for the Physical subscale, 0.80 for the Psychological subscale, and 0.86 for the Social subscale by Akgül, Ertüzün, and Karaküçük (2018). In this study, internal consistency coefficients were determined as 0.85, 0.82, and 0.91, respectively.

Covid-19 Phobia Scale (CP19-S)

The "Covid-19 Phobia Scale" developed by Arpacı, Karataş and Baloğlu (2020) to measure the levels of individuals for coronavirus phobia consists of 20 items. The scale consists of 4 subscales: "Psychological", "Psychosomatic", "Social" and "Economic". The 5-point Likert-type scale is graded with the expressions "Strongly Disagree", "Disagree", "Undecided", "Agree" and "Strongly Agree". The internal consistency coefficients of the scale were determined as 0.88 for the Psychological subscale, 0.90 for the Psychosomatic subscale, 0.85 for the Social subscale, and 0.90 for the Economic subscale by Arpacı, Karataş, and Baloğlu (2020). In this study, internal consistency coefficients were determined as 0.84, 0.87, 0.91, and 0.92, respectively.

Data Analysis

The data of the research were analysed using SPSS for Windows 22.0 package program. In the analysis of the data obtained in the study, descriptive statistical methods such as percentage and frequency were checked to determine the distribution of the personal information of the participants, and the skewness and kurtosis values of the data were checked to determine whether the data showed normal distribution. As a result of the analysis, it was determined that the data had a normal distribution. Büyüköztürk (2011) states that the data show normal distribution when Skewness and Kurtosis values range between -1 and +1 values. In this context, parametric tests, t-test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) were used to analyse the data, to conduct paired comparisons, and to determine the difference between three or more groups in the analysis of the data. The significance level of the findings obtained from the analysis was accepted as $p < 0.05$. To test the reliability of the scales, the internal consistency coefficients (Cronbach's Alpha) were calculated and the findings obtained were presented in tables.

FINDINGS

Table 2. Descriptive Statistics of Recreation Benefit Scale and Covid-19 Phobia Scale Scores

Variables	Subscales	Item Number	n	\bar{x}	Ss	Skewness	Kurtosis
RBS	Physical Benefit	7	538	66.86	3.75	0.08	-0.37
	Psychological Benefit	8	538	75.23	4.73	0.08	-0.38
	Social Benefit	9	538	72.11	4.67	0.30	-0.28
CP19-S	Psychological	6	538	18.04	4.01	0.30	0.13
	Psychosomatic	5	538	13.92	3.70	-0.17	-0.44
	Social	5	538	14.71	3.44	0.18	0.04
	Economic	4	538	11.10	2.94	-0.01	-0.29

Table 2 reveals that the highest score for the recreation benefit scale was in the psychological benefit subscale with $\bar{x}=75.23\pm 4.73$, and the highest score in the Covid-19 phobia scale subscales was in the psychological subscale with $\bar{x}=18.04\pm 4.01$.

Table 3. Comparison of the Scores of Recreation Benefit Scale and Covid-19 Phobia Scale by Gender Variable

Variables	Subscales	Gender	\bar{x}	Ss	t	p
RBS	Physical Benefit	Female	2.89	0.78	1.24	0.21
		Male	2.81	0.71		
	Psychological Benefit	Female	2.98	0.76	1.90	0.06
		Male	2.86	0.68		
	Social Benefit	Female	2.95	0.72	1.21	0.22
		Male	2.88	0.61		
CP19-S	Psychological	Female	18.41	4.14	2.13	0.03*
		Male	17.66	3.84		
	Psychosomatic	Female	13.81	3.79	-0.72	0.46
		Male	14.04	3.61		
	Social	Female	14.76	3.41	0.38	0.69
		Male	14.65	3.48		
	Economic	Female	11.11	2.89	0.05	0.95
		Male	11.09	3.01		

* $p < 0.05$

Table 3 reveals that the scores of the physical benefit, psychological benefit, and social benefit subscales of the recreation benefit scale did not show a statistically significant difference according to the gender variable ($t=1.24;t=1.90;t=1.21;p>0.05$). In addition, the scores of the psychological subscale of the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of male participants ($\bar{x}=18.41$) according to the gender variable ($t=2.13;p<0.05$). However, the scores of the psychosomatic, social, and economic subscales of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the gender variable ($t=-0.72;t=0.38;t=0.05;p>0.05$).

Table 4. Comparison of the Scores of Recreation Benefit Scale and Covid-19 Phobia Scales According to the Covid-19 Infection Variable

Variables	Subscales	Covid-19 Infection	\bar{x}	Ss	t	p
RBS	Physical Benefit	Yes	2.83	0.68	-0.22	0.83
		No	2.85	0.77		
	Psychological Benefit	Yes	2.94	0.71	0.33	0.74
		No	2.92	0.73		
	Social Benefit	Yes	2.91	0.65	-0.15	0.87
		No	2.92	0.68		
CP19-S	Psychological	Yes	18.75	3.86	2.44	0.02*
		No	17.79	4.03		
	Psychosomatic	Yes	14.66	3.71	2.77	0.01*
		No	13.66	3.66		
	Social	Yes	15.25	3.57	2.18	0.03*
		No	14.51	3.38		
	Economic	Yes	11.49	3.06	1.83	0.07
		No	10.96	2.89		

* $p<0.05$

Table 4 reveals that the scores of the physical benefit, psychological benefit, and social benefit subscales of the recreation benefit scale did not show a statistically significant difference according to the Covid-19 infection variable ($t=-0.22;t=0.33;t=-0.15;p>0.05$). In addition, the scores of the psychological ($\bar{x}=18.75$), psychosomatic ($\bar{x}=14.66$) and social ($\bar{x}=15.25$) subscales of the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of the participants infected with Covid-19 according to the Covid-19 infection variable. ($t=2.44;t=2.77;t=2.18;p<0.05$). However, the economic subscale scores of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the Covid-19 infection variable ($t=1.83; p>0.05$).

Table 5. Comparison of the Scores of Recreation Benefit Scale and Covid-19 Phobia Scales According to the Covid-19 Infection of the Inner Circle Variable

Variables	Subscales	Covid-19 Infection of the Inner Circle	\bar{x}	Ss	t	p
RBS	Physical Benefit	Yes	3.06	0.77	6.26	0.00*
		No	2.67	0.67		
	Psychological Benefit	Yes	3.18	0.72	7.58	0.00*
		No	2.72	0.66		
	Social Benefit	Yes	3.11	0.71	6.07	0.00*
		No	2.76	0.59		
CP19-S	Psychological	Yes	18.47	4.42	2.26	0.02*
		No	17.69	3.62		

Psychosomatic	Yes	14.42	3.91	-2.82	0.01*
	No	13.32	3.47		
Social	Yes	14.98	3.79	1.65	0.09
	No	14.48	3.12		
Economic	Yes	10.93	3.11	-1.19	0.23
	No	11.23	2.81		

*p<0.05

Table 5 reveals that the scores of the physical benefit (\bar{x} =3.06), psychological benefit (\bar{x} =3.18), and social benefit (\bar{x} =3.11) subscales of the recreation benefit scale showed a statistically significant difference in favour of the participants with inner circle infected with Covid-19 according to the Covid-19 Infection of the Inner Circle variable ($t=6.26;t=7.58;t=6.07;p<0.05$). The scores of the psychological (\bar{x} =18.47) and psychosomatic (\bar{x} =14.42) subscales of the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of the participants with inner circle infected with Covid-19 according to the Covid-19 Infection of the Inner Circle variable ($t=2.26;t=-2.82;p<0.05$). However, the scores of the social and economic subscales of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the Covid-19 Infection of the Inner Circle variable ($t=1.65;t=-1.19;p>0.05$).

Table 6. Comparison of the Scores of Recreation Benefit Scale and Covid-19 Phobia Scales According to the Level of Welfare Variable

Variables	Subscales	Level of Welfare	\bar{x}	Ss	F	p	Significant Difference
RBS	Physical Benefit	Poor ^(A)	2.77	0.74	1.37	0.25	C>A
		Normal ^(B)	2.88	0.76			
		Good ^(C)	2.88	0.71			
	Psychological Benefit	Poor ^(A)	2.79	0.75	5.20	0.01*	
		Normal ^(B)	2.96	0.72			
		Good ^(C)	3.07	0.61			
	Social Benefit	Poor ^(A)	2.77	0.63	6.22	0.00*	
		Normal ^(B)	2.97	0.68			
		Good ^(C)	3.04	0.69			
CP19-S	Psychological	Poor ^(A)	18.08	3.92	0.55	0.57	
		Normal ^(B)	17.89	3.95			
		Good ^(C)	18.41	4.35			
	Psychosomatic	Poor ^(A)	13.77	3.87	0.42	0.65	
		Normal ^(B)	13.91	3.65			
		Good ^(C)	14.22	3.54			
	Social	Poor ^(A)	14.72	3.41	0.22	0.80	
		Normal ^(B)	14.77	3.48			
		Good ^(C)	14.99	3.41			
	Economic	Poor ^(A)	11.02	2.95	1.29	0.27	
		Normal ^(B)	11.01	2.92			
		Good ^(C)	11.56	3.02			

*p<0.05

Table 6 reveals that the scores of the psychological benefit and social benefit subscales of the recreation benefit scale showed a statistically significant difference according to the level of welfare variable ($F=5.20; F=6.22;p<0.05$), but the scores of the physical benefit subscale had no statistically significant difference according to the level of welfare variable ($F=1.37;p>0.05$). The scores of the psychological, psychosomatic, social and

economic subscales of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the level of welfare variable ($F=0.55;F=0.42;F=0.22;F=0.27;p>0.05$).

The homogeneity of the variances was examined to determine between which groups the statistically significant difference occurred, and the Bonferroni Test, one of the post-hoc multiple comparison techniques, was used because the variances had homogeneous characteristics ($LF=3.84;p>0.05$). As a result of the Bonferroni test, it was determined that the statistically significant difference in both subscales occurred between participants with a "good" and a "poor" level of welfare. In addition, a statistically significant difference occurred in favour of participants with a "good" level of welfare in both psychological benefit ($\bar{x}=3.07$) and social benefit ($\bar{x}=3.04$) subscales.

DISCUSSION and CONCLUSION

In this study, the highest score for the recreation benefit scale was in the psychological benefit subscale with $\bar{x}=75.23\pm 4.73$, and the highest score in the Covid-19 phobia scale subscales was in the psychological subscale with $\bar{x}=18.04\pm 4.01$ (Table 2). Lee and Lin (2011) stated that recreation provides psychological, physiological, and social benefits for individuals. Nimrod (2007) stated that the benefits of recreational activities have a significant effect on satisfaction with life. In addition, it is a well-known fact that the negative effects of pandemics increase the level of anxiety and stress (Bandelow, & Michaelis, 2015). As the researchers also stated, the individuals participating in this research mainly benefit psychologically in terms of the benefit of recreation, while they are most psychologically affected by the Covid-19 phobia.

The scores of the physical benefit, psychological benefit, and social benefit subscales in the recreation benefit scale did not show a statistically significant difference according to the gender variable (Table 3). There are studies in the literature that support this finding (Ayyıldız-Durhan, & Karaküçük, 2017; Ertüzün, Hadi, & Fidan, 2020; Karaküçük et al., 2019; Lee, Tseng, & Liu, 2016). In addition, Philipp (1997) compared leisure benefits according to gender, concluding that European-American men's leisure scores differed significantly from those of European-American women only in the relaxation subscale; the leisure scores did not show any difference in leisure subscales between African-American women and men. Caltabiano (1994) stated that outdoor leisure activities are more beneficial in reducing stress for men than for women. This is thought to be due to the difference in the study groups.

The scores of the physical benefit, psychological benefit, and social benefit subscales in the recreation benefit scale did not show a statistically significant difference according to the covid-19 infection variable, while these scores showed a statistically significant difference in all subscales in favour of the participants with a circle infected with Covid-19 according to the covid-19 infection of their circle variable (Table 4-5). Conditions such as the risk of illness for the individual himself, his family and his circle, the possibility of losing job, freedom and some opportunities, and the inability to continue their routine life, affect the psychology of healthy individuals

(Aslan, 2020). This may be because individuals who have relatives infected with Covid-19 care more about physical, psychological, and social benefits when participating in recreational activities.

The scores of the psychological benefit and social benefit subscales in the recreation benefit scale showed a statistically significant difference according to the level of welfare variable, but the scores of the physical benefit subscales did not show a statistically significant difference according to the level of welfare variable (Table 6). Ayyıldız-Durhan and Karaküçük (2017) found that the scores of the psychological benefit, physiological benefit and social benefit subscales in the recreation benefit scale showed a statistically significant difference in favour of those with a high level of welfare according to the welfare variable, while Karaküçük et al., (2019) found that the scores of the psychological benefit sub-dimension of the recreation benefit scale showed a statistically significant difference in favour of those with a high level of welfare according to the welfare variable. In addition, Lee, Tseng, & Liu (2016) found a positive relationship between recreation benefit scale scores and the welfare variable. However, Güldür and Yaşartürk (2020) found that there was no statistically significant relationship between recreation benefit scale scores and the welfare variable. This may be because individuals with better levels of welfare benefit more from their recreational activities both psychologically and socially.

The scores of the psychological subscale of the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of male participants according to the gender variable, but the scores of the psychosomatic, social and economic sub-dimensions of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the gender variable (Table 3). Similarly, according to the results of the studies conducted by Doğan and Düzcel (2020) and Paksoy (2020) the scores of the coronavirus-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of male participants according to the gender variable. However, according to the results of the studies conducted by Arpacioğlu, Baltacı and Ünübol (2021), Gencer (2020) and Tural and Efe (2020) the scores of the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of female participants according to the gender variable. In addition, according to the results of the studies conducted by Duman (2020) the scores of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the gender variable, and Tekin-Atay, Dinçer, Uçan-Yarkaç and Öncü (2020) concluded that women were found to more concerned about being infected with Covid-19 compared to men. This may be because men are psychologically more concerned about experiencing Covid-19 phobia than women.

The scores of the psychological, psychosomatic, and social subscales in the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of the participants with Covid-19 infection according to the Covid-19 infection variable (Table 4). However, the scores of the economic subscale in the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the covid-19 infection variable (Table 4). In a study conducted by Bakioğlu, Korkmaz, & Ercan (2020) it was found that there was a positive relationship between fear of Covid-19 and uncertainty, depression, anxiety and stress intolerance, and a negative relationship between fear of Covid-19 and positivity. Kong et al., (2020) stated that individuals hospitalized for Covid-19 treatment experience conditions such as anxiety and depression. However, according to the results of the research

conducted by Tural and Efe (2020) it was determined that the scores of the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the Covid-19 infection variable. This may be because individuals who previously experienced Covid-19 have higher levels of psychological, psychosomatic, and social phobias compared to individuals who have not suffered from the disease as they experience the disease and avoid experiencing again.

The scores of the psychological and psychosomatic subscales of the Covid-19 phobia scale showed a statistically significant difference in favour of the participants with a circle infected with Covid-19 according to the Covid-19 infection variable (Table 5). However, the scores of the social and economic subscales in the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the Covid-19 Infection of the Inner circle variable (Table 5). Gencer (2020) stated that as the perception of threat caused by infectious diseases increases, people who experience panic and stress exhibit abnormal behaviors. This may be because individuals with an inner circle infected with Covid-19 have higher levels of psychological and psychosomatic phobias than individuals without an inner circle infected with Covid-19 as they are well-aware of their experiences and conditions during the disease.

The scores of the psychological, psychosomatic, social, and economic subscales in the Covid-19 phobia scale did not show a statistically significant difference according to the level of welfare variable (Table 6). This is thought to arise from the belief that the level of welfare is not what determines protection against the transmission of the virus as the common belief is that everyone is vulnerable to the Covid-19 virus, regardless of age or income.

It was found that the level of welfare variable has an effect on the recreation benefit levels of the participants, and the variables of gender, Covid-19 infection and Covid-19 Infection of the Inner circle have an effect on Covid-19 phobia levels, and individuals benefit mainly psychologically in terms of the benefit of recreation and are mainly psychologically affected by the Covid-19 phobia. It is also thought that researches in which the sample group differentiates in terms of quality and quantity and more variables are discussed together, revealing the recreation benefit levels of individuals and the variables that affect covid-19 phobias, will contribute to the literature.

ETHICAL TEXT

In this article, journal writing rules, publication principles, research and publication ethics rules, journal ethics rules were followed. Responsibility for any violations that may arise regarding the article belongs to the authors. Before the research, the necessary permission was obtained from the Scientific Research and Publication Ethics Committee of Karamanoğlu Mehmetbey University (Date: 29.03.2021, No: 2021-20).

Authors Contribution Rate:

The contribution rate of the 1st author to this article is 20%.

The contribution rate of the 2nd author to this article is 20%.

The contribution rate of the 3rd author to this article is 20%.

The contribution rate of the 4th author to this article is 20%.

The contribution rate of the 5th author to this article is 20%.

REFERENCES

- Akgül, B. M., Ertüzün, E., & Karaküçük, S. (2018). Rekreasyon Fayda Ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(1), 25-34.
- Amin, S. (2020). The psychology of coronavirus fear: Are healthcare professionals suffering from corona-phobia?. *International Journal of Healthcare Management*, 13(3), 249-256. <https://doi.org/10.1080/20479700.2020.1765119>
- Ardahan, F., & Lapa-Yerlisu, T. (2011). Açık alan rekreasyonu: Bisiklet kullanıcıları ve yürüyüşçülerin doğa sporu yapma nedenleri ve elde ettikleri faydalar. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1327-1341.
- Arpacı, I., Karataş, K., & Baloğlu, M. (2020). The development and initial tests for the psychometric properties of the COVID-19 Phobia Scale (C19P-S). *Personality and Individual Differences*, 1-6. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110108>
- Arpacioğlu, S., Baltacı, Z., & Ünübol, B. (2021). COVID-19 pandemisinde sağlık çalışanlarında tükenmişlik, Covid korkusu, depresyon, mesleki doyum düzeyleri ve ilişkili faktörler. *Çukurova Medical Journal*, 46(1), 88-100. <https://doi.org/10.17826/cumj.785609>
- Aslan, R. (2020). Kovid-19 fizyoloji ve psikolojiyi nasıl etkiliyor?. *Göller Bölgesi Aylık Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 8(88), 47-53.
- Ayyıldız-Durhan, T., & Karaküçük, S. (2017). Çocuklarıyla Baby Gym aktivitelerine katılan ebeveynlerin rekreasyon fayda düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(4), 43-53.
- Bakioğlu, F., Korkmaz, O., & Ercan, H. (2020). Fear of COVID-19 and positivity: Mediating role of intolerance of uncertainty, depression, anxiety, and stress. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-14. <https://doi.org/10.1007/s11469-020-00331-y>
- Bandelow, B., & Michaelis, S. (2015) Epidemiology of anxiety disorders in the 21st century. *Dialogues in Clinical Neuroscience* 17(3), 327-335. <https://doi.org/10.31887/DCNS.2015.17.3/bbandelow>
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (17. bs.). Pegem Akademi.
- Caltabiano, M. L. (1994). Measuring the similarity among leisure activities based on a perceived stress-reduction benefit. *Leisure Studies*, 13(1), 17-31. <https://doi.org/10.1080/02614369400390021>
- Chang, H. M., Huang, Y. C., & Chou, C. L. (2017). A study on participation motivation, satisfaction, and leisure benefit of road runner-case study of 2016 Taiwan Maoli Road Race. *Asian Journal of Business and Management*, 5(3), 116-121.
- Çuhadar, A., Demirel, M., Er, Y., & Serdar, E. (2019). Lise öğrencilerinde boş zaman yönetimi ve gelecek beklentisi ilişkisi. *Journal of International Social Research*, 12(66), 1498-1505. <https://doi.org/10.17719/jisr.2019.3689>
- Çuhadar, A., Er, Y., Demirel, M., & Demirel, D. H. (2019). Bireyleri rekreasyonel amaçlı egzersize motive eden faktörlerin incelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(3), 153-161.

- <https://doi.org/10.33689/spormetre.562233>
- Danziger, C. R., Krause, I., Scheuerman, O., Luder, A., Yulevich, A., Dalal, I., ... & Bilavsky, E. (2021). Pediatrician, watch out for corona-phobia. *European Journal of Pediatrics*, 180(1), 201-206. <https://doi.org/10.1007/s00431-020-03736-y>
- Doğan, M. M., & Düzal, B. (2020). Covid-19 özelinde korku-kaygı düzeyleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4)3 739-753.
- Downward, P., & Dawson, P. (2016). Is it pleasure or health from leisure that we benefit from most? An analysis of well-being alternatives and implications for policy. *Social Indicators Research*, 126(1), 443-465. <https://doi.org/10.1007/s11205-015-0887-8>
- Duman, N. (2020). Üniversite öğrencilerinde COVID-19 korkusu ve belirsizliğe tahammülsüzlük. *The Journal of Social Science*, 4(8), 426-437. <https://doi.org/10.30520/tjsosci.748404>
- Ertüzün, E., Hadi, G., & Fidan, E. (2020). Spor Merkezine üye bireylerin rekreasyon fayda düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 231-244. <https://doi.org/10.17155/omuspd.657210>
- Eskiler, E., Yıldız, Y., & Ayhan, C. (2019). The effect of leisure benefits on leisure satisfaction: extreme sports. *Türk Spor ve Egzersiz Dergisi*, 21(1), 16-20. <https://doi.org/10.15314/tsed.522984>
- Gencer, N. (2020). Pandemi sürecinde bireylerin koronavirüs (kovid-19) korkusu: Çorum örneği. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 2(4), 1153-1173. <https://doi.org/10.47994/usbad.791577>
- Güldür, B., & Yaşartürk, F. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımındaki fayda ve yaşam doyum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 495-506. <https://doi.org/0000-0003-4934-101X>
- Heintzman, P. (2010). The spiritual benefits of leisure. *Leisure/Loisir*, 33(1), 419-445. <https://doi.org/10.1080/14927713.2009.9651445>
- Hsu, S. C., & Liu, L. W. (2020). The relationship between serious leisure, flow experience, leisure benefit and quality of life of Yoga. *African Journal of Hospitality Tourism and Leisure*, 1-10.
- Karaküçük, S., Ayyıldız-Durhan, T., Akgül, B.M., Aksın, K., & Özdemir, A. S. (2019). Oryantiring sporcularında ekosentrik, antroposentrik, antipatik yaklaşımların rekreasyon fayda ile ilişkisi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3), 1263-1288.
- Karaküçük, S. (2014). *Rekreasyon: boş zamanları değerlendirme*. Gazi Kitapevi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Koçyiğit, M., & Yıldız, M. (2014). Yerel yönetimlerde rekreasyon uygulamaları: Konya örneği. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2, 211-223. <https://doi.org/10.14486/IJSCS193>
- Kong, X., Zheng, K., Tang, M., Kong, F., Zhou, J., Diao, L., ... & Dong, Y. (2020). Prevalence and factors associated with depression and anxiety of hospitalized patients with COVID-19. *MedRxiv*.
- Lee, C. J., Tseng, C. C., & Liu, M. Y. (2016). Study on community Tai Chi Chuan participants' leisure benefits and well-being: Using Taoyuan City as an example. *Technology and Health Care*, 24(1), 289-5295. <https://doi.org/10.3233/THC-151086>
-

- Lee, Y. D., & Lin, H. C. (2011). Leisure motivation and life satisfaction: Test of mediating effect of leisure benefit. *Journal of Information and Optimization Sciences*, 32(3), 749-761. <https://doi.org/10.1080/02522667.2011.10700084>
- Lin, J. H., Wong, J. Y., & Ho, C. H. (2013). Promoting frontline employees' quality of life: Leisure benefit systems and work-to-leisure conflicts. *Tourism Management*, 36, 178-187. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2012.12.009>
- Lyu, S. O., & Oh, C. O. (2015). Bridging the conceptual frameworks of constraints negotiation and serious leisure to understand leisure benefit realization. *Leisure Sciences*, 37(2), 176-193. <https://doi.org/10.1080/01490400.2014.952461>
- Mansour, S., & Tremblay, D. G. (2016). How the need for "leisure benefit systems" as a "resource passageways" moderates the effect of work-leisure conflict on job burnout and intention to leave: A study in the hotel industry in Quebec. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 27, 4-11. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2016.02.002>
- Nimrod, G. (2007). Retirees' leisure: Activities, benefits, and their contribution to life satisfaction. *Leisure Studies*, 26(1), 65-80. <https://doi.org/10.1080/02614360500333937>
- Paksoy, H. M. (2020). Covid-19 pandemisi ile oluşan korku ve davranışlara inancın etkisi üzerine bir araştırma: Türkiye örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 10(2), 135-155.
- Philipp, S. F. (1997). Race, gender and leisure benefits. *Leisure Sciences*, 19(3), 191-207. <https://doi.org/10.1080/01490409709512249>
- Tekin-Atay, Ü., Dinçer, N. N., Uçan-Yarkac, F., & Öncü, E. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde dış hekimliği uzmanlık öğrencilerinin korku ve anksiyete düzeylerinin değerlendirilmesi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Dış Hekimliği Dergisi*, 2(3), 86-93. <https://doi.org/10.51122/neudentj.2020.1>
- Tutal, V., & Efe, M. (2020). Bireylerin psikolojik sağlık ve Covid-19 korkularının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Journal of International Social Research*, 13(74), 318-326.
- Türk Dil Kurumu, (2020). Türk Dil Kurumu Sözlükleri. Erişim Adresi: <https://sozluk.gov.tr/>
- Yakut, E., Kuru, Ö., & Güngör, Y. (2020). Sağlık personelinin covid-19 korkusu ile tükenmişliği arasındaki ilişkide aşırı iş yükü ve algılanan sosyal desteğin etkisinin yapısal eşitlik modeliyle belirlenmesi. *Ekev Akademi Dergisi*, 24(83), 241-262.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN REKREASYON FAYDA DÜZEYLERİNİN VE COVID-19 FOBİLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Öz

Son yıllarda ortaya çıkan ve dünyayı etkisi altına alan Covid-19 sürecinin insanlar üzerinde olumsuz etkilere yol açtığı düşünülmektedir. Bu olumsuz etkiler içerisinde bireylerin, rekreasyon fayda düzeylerinin de etkilendiği söylenebilir. Bu araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinin rekreasyon fayda düzeylerinin ve covid-19 fobilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmanın evrenini, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinde öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturduken, örneklem grubunu ise 274'ü kadın ($\bar{x}_{\text{yaş}}=22,9\pm4,7$), 264'ü erkek ($\bar{x}_{\text{yaş}}=21,2\pm4,5$), olmak üzere toplamda 538 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ) ve Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S) kullanılmıştır. Verilerin analizinde; betimsel istatistik yöntemleri, t-Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve Post-Hoc analizlerinden Bonferroni Testi kullanılmıştır. Rekreasyon fayda ölçeğinin fiziksel fayda, psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının cinsiyet ve covid-19 geçirme durumu değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği ancak rekreasyon fayda ölçeğinin psikolojik fayda alt boyutu puanlarının refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca rekreasyon fayda ölçeğinin fiziksel fayda, psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik alt boyutu puanlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği ancak psikosomatik, sosyal ve ekonomik alt boyutları puanlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik, psikosomatik ve sosyal alt boyutları puanlarının covid-19 geçirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği, yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre psikolojik ve psikosomatik alt boyutları puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ancak Koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik, psikosomatik, sosyal ve ekonomik alt boyutları puanlarının refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Ayrıca bu araştırmadaki bireylerin rekreasyonun faydası açısından en çok psikolojik olarak fayda elde ettiği, koronavirüs-19 fobisinden ise en fazla psikolojik olarak etkilendikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, fobi, rekreasyon fayda.

GİRİŞ

Günümüzde serbest zaman kavramının verimli bir şekilde değerlendirilmesinin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Çünkü teknoloji ve ekonomideki gelişmeler, insanlara serbest zaman faaliyetlerine katılım sağlamaları için daha fazla fırsatlar sunmuştur (Akgül, Ertüzün ve Karaküçük, 2018; Çuhadar, Er, Demirel, & Demirel, 2019). Özellikle de rekreasyon faaliyetlerinin sunmuş olduğu faydaların toplum tarafından anlaşılmasıyla birlikte, bireyler serbest zamanlarını faydalı ve verimli bir şekilde geçirebilmek için rekreasyonel faaliyetlere yönelmektedirler. Bu faaliyetler, bireylere kişisel ve toplumsal faydalar sağlamakla beraber fiziksel gelişme, sağlıklı olma ve serbest zamanlarını en verimli bir şekilde değerlendirme imkânı da sunmaktadır (Koçyiğit ve Yıldız, 2014). Çünkü rekreasyon kavramı, yenilenme ve yeniden yapılanma anlamlarına gelmekte ve bireylerin serbest zamanlarında; dinlenme, hava değişimi, gezme, sağlık veya heyecan yaşamak amacıyla aktif veya pasif katılım sağladıkları faaliyetler olarak açıklanmaktadır (Karaküçük, 2014). Bireyler çalışma hayatlarından artakalan zamanda etrafındakilerle sohbet etmeyi ve bedensel olarak dinlenmeyi sever. Bundan dolayı iş yaşamının dışında kalan bu serbest zaman bireyler için oldukça önemli bir yere sahiptir (Çuhadar, Demirel, Er, & Serdar, 2019). Serbest zaman, Koçyiğit ve Yıldız (2014) tarafından stres gibi negatif özellikler taşıyan çevresel faktörlerden dolayı bireyin riske giren ve beden-ruh sağlığını yeniden kazanmak, devamlılığını sağlamak ve aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla gönüllü olarak gerçekleştirdiği etkinlikler olarak açıklanmaktadır. Ayrıca Karaküçük (2014), toplumsal yönden rekreasyona duyulan ihtiyacın nedenlerini şu şekilde açıklamaktadır:

- a. *Toplumsal Dayanışma ve Bütünleşmeyi Sağlar:* Bir rekreatif faaliyet içerisinde toplumun her kesiminden bireyler bir arada bulunmaktadır. Günümüzde birçok faktör bireyleri birbirinden ayırırken, rekreasyon faaliyetleri bireylerin ortak bir noktada buluşmasına ve belirli bir hedef doğrultusunda birlikte hareket etmelerine yardımcı olarak toplumsal çatışmanın azalmasında önemli bir yere sahiptir.
- b. *Demokratik Bir Toplumun Oluşmasına İmkân Sağlar:* Bireylerin rekreatif faaliyetler içerisindeki kurallara uyarak diğer bireylerin haklarına saygılı olmayı öğrenirler. Bu sayede de rekreatif faaliyetler, kurallara uyan ve medeni bir toplumun oluşmasında önemli bir rol oynar.

Rekreatif etkinliklere katılımın amacı kişisel olarak değişiklikler gösterse de bireyler; fiziki olarak gelişmek, yenilikler arayışı, farklı tecrübeler kazanmak, kendini test etmek ve geliştirmek, sosyalleşme isteği, dinlenme-rahatlama isteği, yarışma güdüsünü tatmin etme, sağlıklı olma ve benzeri gibi nedenlerle bu etkinliklere katılmaktadırlar (Ardahan ve Lapa-Yerlisu, 2010). Ancak içinde bulunduğumuz pandemi (Covid-19) süreci tüm dünyayı etkisi altına alarak, bütün insanların bu süreçten olumsuz bir şekilde etkilenmesine neden olmuştur. Bu durumun sonucunda da bireyler rekreatif faaliyetlerden ya tümüyle ya da kısmen uzaklaşmak zorunda kalmıştır. Bu durumun ortaya çıkmasındaki nedenlerden birisinin de bireylerdeki Covid-19 fobisinin neden olduğu düşünülmektedir. Fobi kavramı Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından "belirli nesnelere veya durumlar karşısında duyulan olağan dışı güçlü korku, yığılma" olarak açıklanmaktadır (TDK, 2020). Covid-19 fobisini ise bireylerin, Covid-19 virüsüne yakalanma ihtimaline karşı duyduğu korku, stres ve kaygıların oluşturduğu endişeler olarak açıklanabileceği düşünülmektedir. Ayrıca Covid-19 salgınının birçok ülkede fizyolojik, sosyal ve ekonomik anlamda

olumsuz etkileri görülmekte ve bu olumsuz etkiler, stres, depresyon, psiko-somatik ve psiko-sosyal bozukluklar gibi durumlara neden olduğu bilinmektedir (Arpacı, Karataş ve Baloğlu, 2020).

Alanyazında bireylerin, rekreasyon fayda düzeylerinin ve Covid-19 fobilerinin incelendiği çalışmalar bulunmaktadır (Amin, 2020; Arpacıoğlu, Baltacı ve Ünübol, 2021; Chang, Huang ve Chou, 2017; Danziger ve diğ., 2020; Downward ve Dawson, 2016; Eskiler, Yıldız ve Ayhan, 2019; Heintzman, 2010; Hsu ve Liu, 2020; Lin, Wong ve Ho, 2013; Lyu ve Oh, 2015; Mansour ve Tremblay, 2016; Yakut, Kuru ve Güngör, 2020). Ancak üniversite öğrencileri üzerinde bu iki konun birlikte ele alındığı bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Ayrıca Covid-19 sürecinin meydana getirdiği olumsuzlukların, rekreasyonun faydaları üzerindeki olumsuz durumlarının ortaya konulmasının spor bilimleri alanına fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinin rekreasyon fayda düzeylerinin ve covid-19 fobilerinin farklı değişkenler açısından incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, katılımcıların rekreasyon fayda ve Covid-19 fobi düzeylerini belirlemek için betimsel tarama modelinde yürütülmüştür. Anket modelleri, daha önce var olan veya bugün olduğu gibi var olan bir durumu tanımlamayı amaçlamaktadır (Karasar, 2014). Ayrıca Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulundan gerekli izinler alınmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini, 2020-2021 eğitim-öğretim döneminde Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinde öğrenim görenmekte olan öğrenciler oluşturulmuş, örneklem grubunu ise 274'ü kadın (50.9), 264'ü erkek olmak üzere toplamda 538 kişi oluşturmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Değerlerine Ait Frekans ve Yüzde Değerleri

Değişkenler	Grup	n	%
Cinsiyet	Kadın	274	50.9
	Erkek	264	49.1
	Toplam	538	100.0
Refah Düzeyi	Kötü	168	31.2
	Orta	281	52.2
	İyi	89	16.5
	Toplam	538	100.0
Covid-19 Geçirme Durumu	Evet	139	25.8
	Hayır	399	74.2
	Toplam	538	100.0
Yakın Çevrede Covid-19 Geçiren Tanıdığı Olma Durumu	Evet	240	44.6
	Hayır	298	55.4
	Toplam	538	100.0

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak; Kişisel Bilgi Formu, Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ) ve Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S) kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmada katılımcıların demografik özelliklerini belirleyebilmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. İçerisinde; cinsiyet, refah düzeyi, covid-19 geçirme durumu ve yakın çevrede covid-19 geçiren tanıdığı olma durumu gibi soruların yer aldığı bölümdür.

Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ)

Bireylerin, rekreasyon fayda düzeylerini ölçebilmek amacıyla Ho (2008) tarafından geliştirilen ve Akgül, Ertüzün ve Karaküçük (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan "Rekreasyon Fayda Ölçeği" 24 maddeden oluşmaktadır. Ölçek "Fiziksel Fayda", "Psikolojik Fayda" ve "Sosyal Fayda" olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır (Akgül, Ertüzün ve Karaküçük, 2018). 5'li likert tipindeki ölçek "Kesinlikle Katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum" ve "Tamamen Katılıyorum" ifadeleri ile derecelendirilmektedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 125 iken en düşük puan 25 olarak belirlenmiştir (Karaküçük ve diğ., 2019). Ölçeğin iç tutarlılık katsayıları Akgül, Ertüzün ve Karaküçük (2018) tarafından, Fiziksel alt boyutu için 0.81, Psikolojik alt boyutu için 0.80 ve Sosyal alt boyutu için 0.86 olarak tespit edilmiştir. Bu araştırmada ise iç tutarlılık katsayıları sırasıyla 0.85, 0.82 ve 0.91 olarak tespit edilmiştir.

Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S)

Bireylerin koronavirüs fobisine yönelik düzeylerini ölçmek amacıyla için Arpacı, Karataş ve Baloğlu (2020) tarafından geliştirilen "Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği" 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek "Psikolojik", "Psikosomatik", "Sosyal" ve "Ekonomik" olmak üzere toplam 4 alt boyuttan oluşmaktadır. 5'li likert tipindeki ölçek "Kesinlikle Katılmıyorum", "Katılmıyorum", "Kararsızım", "Katılıyorum" ve "Kesinlikle Katılıyorum" ifadeleri ile derecelendirilmektedir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayıları Arpacı, Karataş ve Baloğlu (2020) tarafından, Psikolojik alt boyutu için 0.88, Psikosomatik alt boyutu için 0.90, Sosyal alt boyutu için 0.85 ve Ekonomik alt boyutu için 0.90 olarak tespit edilmiştir. Bu araştırmada ise iç tutarlılık katsayıları sırasıyla 0.84, 0.87, 91 ve 0.92 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri SPSS for Windows 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin analizinde katılımcıların kişisel bilgilerinin dağılımlarını belirlemek için yüzde ve frekans tanımlayıcı istatistik yöntemleri, verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri kontrol edilmiştir. Yapılan incelemeler sonucu verilerin normal bir dağılıma sahip olduğu belirlenmiştir.

Büyüköztürk (2011) verilerin, Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerlerinin -1 ile +1 değerleri arasında olduğu durumlarda verilerin normal dağılım gösterdiği belirtmektedir. Bu bağlamda verilerin analizinde parametrik testlerden, ikili karşılaştırmalarda t-Testi ve üç ve daha fazla grup arasındaki farkı belirlemek için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Analizlerden elde edilen bulguların anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir. Ölçeklerin güvenilirliğini test etmek için iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alpha) hesaplanmış ve elde edilen bulgular tablolar halinde düzenlenmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. Rekreasyon Fayda Ölçeği ve Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği Puanlarının Tanımlayıcı İstatistikleri

Değişkenler	Alt Boyutlar	Madde Sayısı	n	\bar{x}	Ss	Çar.	Bas.
Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ)	Fiziksel Fayda	7	538	66.86	3.75	0.08	-0.37
	Psikolojik Fayda	8	538	75.23	4.73	0.08	-0.38
	Sosyal Fayda	9	538	72.11	4.67	0.30	-0.28
Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S)	Psikolojik	6	538	18.04	4.01	0.30	0.13
	Psikosomatik	5	538	13.92	3.70	-0.17	-0.44
	Sosyal	5	538	14.71	3.44	0.18	0.04
	Ekonomik	4	538	11.10	2.94	-0.01	-0.29

Tablo 2 incelendiğinde; rekreasyon fayda ölçeği için en yüksek puanın $\bar{x}=75.23 \pm 4.73$ ile psikolojik fayda alt boyutunda yer aldığı, koronavirüs-19 fobisi ölçeği alt boyutlarında ise en yüksek puanın $\bar{x}=18.04 \pm 4.01$ ile psikolojik alt boyutunda olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Rekreasyon Fayda Ölçeği ve Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Alt Boyutlar	Cinsiyet	\bar{x}	Ss	t	p
Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ)	Fiziksel Fayda	Kadın	2.89	0.78	1.24	0.21
		Erkek	2.81	0.71		
	Psikolojik Fayda	Kadın	2.98	0.76	1.90	0.06
		Erkek	2.86	0.68		
	Sosyal Fayda	Kadın	2.95	0.72	1.21	0.22
		Erkek	2.88	0.61		
Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S)	Psikolojik	Kadın	18.41	4.14	2.13	0.03*
		Erkek	17.66	3.84		
	Psikosomatik	Kadın	13.81	3.79	-0.72	0.46
		Erkek	14.04	3.61		
	Sosyal	Kadın	14.76	3.41	0.38	0.69
		Erkek	14.65	3.48		
	Ekonomik	Kadın	11.11	2.89	0.05	0.95
		Erkek	11.09	3.01		

* $p < 0.05$

Tablo 3 incelendiğinde; rekreasyon fayda ölçeğinin fiziksel fayda, psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının, cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($t=1.24; t=1.90; t=1.21; p > 0.05$). Ayrıca koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik alt boyutu puanlarının, cinsiyet değişkenine göre erkek katılımcılar lehine ($\bar{x}=18.41$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t=2.13; p < 0.05$). Ancak koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikosomatik, sosyal ve ekonomik alt boyutları

puanlarının, cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($t=0.72;t=0.38;t=0.05;p>0.05$).

Tablo 4. Rekreasyon Fayda Ölçeği ve Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği Puanlarının Katılımcıların Covid-19 Rahatsızlığı Geçirme Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Alt Boyutlar	Covid-19 Geçirme Durumu	\bar{x}	Ss	t	p
Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ)	Fiziksel Fayda	Evet	2.83	0.68	-0.22	0.83
		Hayır	2.85	0.77		
	Psikolojik Fayda	Evet	2.94	0.71	0.33	0.74
		Hayır	2.92	0.73		
	Sosyal Fayda	Evet	2.91	0.65	-0.15	0.87
		Hayır	2.92	0.68		
Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S)	Psikolojik	Evet	18.75	3.86	2.44	0.02*
		Hayır	17.79	4.03		
	Psikosomatik	Evet	14.66	3.71	2.77	0.01*
		Hayır	13.66	3.66		
	Sosyal	Evet	15.25	3.57	2.18	0.03*
		Hayır	14.51	3.38		
	Ekonomik	Evet	11.49	3.06	1.83	0.07
		Hayır	10.96	2.89		

* $p<0.05$

Tablo 4 incelendiğinde; rekreasyon fayda ölçeğinin fiziksel fayda, psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının, covid-19 geçirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($t=-0.22;t=0.33;t=-0.15;p>0.05$). Ayrıca koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik ($\bar{x}=18.75$), psikosomatik ($\bar{x}=14.66$) ve sosyal ($\bar{x}=15.25$) alt boyutları puanlarının, covid-19 geçirme durumu değişkenine göre covid-19 geçiren katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t=2.44;t=2.77;t=2.18;p<0.05$). Ancak koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin ekonomik alt boyutu puanlarının, covid-19 geçirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($t=1.83;p>0.05$).

Tablo 5. Rekreasyon Fayda Ölçeği ve Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği Puanlarının Yakın Çevrede Covid-19 Geçiren Olma Durumu Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Alt Boyutlar	Yakın Çevrede Covid-19 Geçiren Olma Durumu	\bar{x}	Ss	t	p
Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ)	Fiziksel Fayda	Evet	3.06	0.77	6.26	0.00*
		Hayır	2.67	0.67		
	Psikolojik Fayda	Evet	3.18	0.72	7.58	0.00*
		Hayır	2.72	0.66		
	Sosyal Fayda	Evet	3.11	0.71	6.07	0.00*
		Hayır	2.76	0.59		
Koronavirüs-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S)	Psikolojik	Evet	18.47	4.42	2.26	0.02*
		Hayır	17.69	3.62		
	Psikosomatik	Evet	14.42	3.91	-2.82	0.01*
		Hayır	13.32	3.47		
	Sosyal	Evet	14.98	3.79	1.65	0.09
		Hayır	14.48	3.12		
	Ekonomik	Evet	10.93	3.11	-1.19	0.23
		Hayır	11.23	2.81		

* $p<0.05$

Tablo 5 incelendiğinde; rekreasyon fayda ölçeğinin fiziksel fayda ($\bar{x}=3.06$), psikolojik fayda ($\bar{x}=3.18$) ve sosyal fayda ($\bar{x}=3.11$) alt boyutları puanlarının, yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre yakın çevrelerinde covid-19 geçirmiş olan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t=6.26;t=7.58;t=6.07;p<0.05$). Ayrıca koronavirus-19 fobisi ölçeğinin psikolojik ($\bar{x}=18.47$) ve psikosomatik ($\bar{x}=14.42$) alt boyutları puanlarının, yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre yakın çevrelerinde covid-19 geçirmiş olan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($t=2.26;t=-2.82;p<0.05$). Ancak koronavirus-19 fobisi ölçeğinin sosyal ve ekonomik alt boyutları puanlarının, yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($t=1.65;t=-1.19;p>0.05$).

Tablo 6. Rekreasyon Fayda Ölçeği ve Koronavirus-19 Fobisi Ölçeği Puanlarının Refah Düzeyi Değişkenine Göre Karşılaştırılması

Değişkenler	Alt Boyutlar	Refah Düzeyi	\bar{x}	Ss	F	p	Anlamlı Fark
Rekreasyon Fayda Ölçeği (RFÖ)	Fiziksel Fayda	Kötü ^(A)	2.77	0.74	1.37	0.25	
		Normal ^(B)	2.88	0.76			
		İyi ^(C)	2.88	0.71			
	Psikolojik Fayda	Kötü ^(A)	2.79	0.75	5.20	0.01*	C>A
		Normal ^(B)	2.96	0.72			
		İyi ^(C)	3.07	0.61			
	Sosyal Fayda	Kötü ^(A)	2.77	0.63	6.22	0.00*	C>A
		Normal ^(B)	2.97	0.68			
		İyi ^(C)	3.04	0.69			
Koronavirus-19 Fobisi Ölçeği (CP19-S)	Psikolojik	Kötü ^(A)	18.08	3.92	0.55	0.57	
		Normal ^(B)	17.89	3.95			
		İyi ^(C)	18.41	4.35			
	Psikosomatik	Kötü ^(A)	13.77	3.87	0.42	0.65	
		Normal ^(B)	13.91	3.65			
		İyi ^(C)	14.22	3.54			
	Sosyal	Kötü ^(A)	14.72	3.41	0.22	0.80	
		Normal ^(B)	14.77	3.48			
		İyi ^(C)	14.99	3.41			
Ekonomik	Kötü ^(A)	11.02	2.95	1.29	0.27		
	Normal ^(B)	11.01	2.92				
	İyi ^(C)	11.56	3.02				

*p<0.05

Tablo 6 incelendiğinde; rekreasyon fayda ölçeğinin psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının, refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği ($F=5.20;F=6.22;p<0.05$) ancak fiziksel fayda alt boyutu puanlarının, refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($F=1.37;p>0.05$). Ayrıca koronavirus-19 fobisi ölçeğinin psikolojik, psikosomatik, sosyal ve ekonomik alt boyutları puanlarının, refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($F=0.55;F=0.42;F=0.22;F=0.27;p>0.05$).

İstatistiksel olarak anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında meydana geldiğini tespit etmek için varyansların homojenliği incelenmiş ve varyanslar homojen özelliklere sahip olduğu için ($LF=3.84;p>0.05$) post-hoc çoklu karşılaştırma tekniklerinden Bonferroni Testi kullanılmıştır. Bonferroni testi sonucunda, her iki alt boyutta da

istatistiksel olarak anlamlı farklılığın refah düzeyi “iyi” olan katılımcılar ile refah düzeyi “kötü” olan katılımcılar arasında gerçekleştiği tespit edilmiştir. Ayrıca istatistiksel olarak anlamlı farklılığın hem psikolojik fayda ($\bar{x}=3.07$) hemde sosyal fayda ($\bar{x}=3.04$) alt boyutlarında refah düzeyi “iyi” olan katılımcılar lehine gerçekleştiği söylenebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada; rekreasyon fayda ölçeği için en yüksek puanın $\bar{x}=75.23\pm 4.73$ ile psikolojik fayda alt boyutunda yer aldığı, koronavirüs-19 fobisi ölçeği alt boyutlarında ise en yüksek puanın $\bar{x}=18.04\pm 4.01$ ile psikolojik alt boyutunda olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2). Lee ve Lin (2011) rekreasyonun bireylere; psikolojik, fizyolojik ve sosyal fayda sağladığını belirtmişlerdir. Nimrod (2007) ise rekreasyon faaliyetlerinin faydalarının yaşam doyumu üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu belirtmiştir. Ayrıca salgınların meydana getirdiği olumsuz etkilerin, kaygı ve stres düzeyini yükselttiği bilinen bir gerçektir (Bandelow ve Michaelis, 2015). Araştırmacıların da belirttiği şekilde, araştırmamıza katılan bireylerin rekreasyonun faydası açısından en çok psikolojik olarak fayda elde ettiği, koronavirüs-19 fobisinden ise en fazla psikolojik olarak etkilendikleri söylenebilir.

Bu araştırmada; rekreasyon fayda ölçeğinin fiziksel fayda, psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının, cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 3). Alanyazında araştırmamızın bu bulgusunu destekleyen çalışmalar bulunmaktadır (Ayyıldız-Durhan ve Karaküçük, 2017; Ertüzün, Hadi ve Fidan, 2020; Karaküçük ve diğ., 2019; Lee, Tseng, & Liu, 2016). Ayrıca Philipp (1997) serbest zaman faydalarının cinsiyete göre karşılaştırıldığı bir çalışmada, Avrupalı-Amerikalı erkeklerin serbest zaman ölçeği puanlarının, Avrupalı-Amerikalı kadınlardan sadece rahatlama alt boyutunda anlamlı bir farklılık gösterdiği, ancak Afrikalı-Amerikalı kadın ve erkekler arasında serbest zaman alt boyutlarında herhangi bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Caltabiano (1994) ise erkeklerin kadınlara göre açık havadaki serbest zaman aktivitelerinin stresi azaltmada daha yararlı olduğunu düşündüklerini belirtmiştir. Bu durumun, araştırma gruplarının farklılığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bu araştırmada; rekreasyon fayda ölçeğinin fiziksel fayda, psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının, covid-19 geçirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği ancak yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre yakın çevrelerinde covid-19 geçirmiş olan katılımcılar lehine tüm alt boyutları puanlarının istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (Tablo 4-5). Hastalık riski taşıyan sağlıklı bireylerin, kişinin kendisi, ailesi ve yakın çevresinin hastalığa yakalanma tehlikesi, işini, özgürlükleri ve bazı imkânlarını kaybetme olasılığı, rutin yaşantısını sürdürmemesi gibi koşullar psikolojiyi etkilemektedir (Aslan, 2020). Bu durum, yakın çevresinde covid-19 geçiren yakını olan bireylerin, rekreasyon faaliyetlerine katılırken fiziksel, psikolojik ve sosyal faydayı diğer bireylere göre daha yüksek seviyede önemseydiği şeklinde açıklanabilir.

Bu araştırmada; rekreasyon fayda ölçeğinin psikolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının, refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği ancak fiziksel fayda alt boyutu puanlarının, refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 6)..

Ayyıldız-Durhan ve Karaküçük (2017) tarafından yapılmış araştırmada, rekreasyon fayda ölçeğinin psikolojik fayda, fizyolojik fayda ve sosyal fayda alt boyutları puanlarının, Karaküçük ve diğ., (2019) tarafından yapılmış araştırmada, rekreasyon fayda ölçeğinin psikolojik fayda alt boyutu puanlarının, refah düzeyi değişkenine göre refah seviyesi iyi olanlar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca Lee, Tseng, & Liu (2016) rekreasyon fayda ölçeği puanları ile refah düzeyi değişkeni arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir. Ancak Güldür ve Yaşartürk (2020) rekreasyon fayda ölçeği puanları ile refah düzeyi değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını tespit etmişlerdir. Bu durum, refah düzeyi diğerlerine göre daha iyi olan bireylerin, rekreatif faaliyetlerinden hem psikolojik hem de sosyal olarak daha çok fayda sağladıkları şeklinde açıklanabilir.

Bu araştırmada; koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik alt boyutu puanlarının, cinsiyet değişkenine göre erkek katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (Tablo 3). Ancak koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikosomatik, sosyal ve ekonomik alt boyutları puanlarının, cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 3). Benzer şekilde, Doğan ve Düzgel (2020) ve Paksoy (2020) tarafından yapılan araştırmaların sonuçlarına göre koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin puanlarının cinsiyet değişkenine göre erkek katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ancak Arpacıoğlu, Baltacı ve Ünübol (2021), Gencer (2020) ve Tural ve Efe (2020) tarafından yapılan araştırmaların sonuçlarına göre koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ayrıca Duman (2020) tarafından yapılan araştırmaların sonuçlarına göre koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin puanlarının cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiş ve Tekin-Atay, Dinçer, Uçan-Yarkaç ve Öncü (2020) ise kadınların erkeklere göre covid-19 olma konusunda daha çok endişe duyduklarını belirtmişlerdir. Bu durum, erkek bireylerin psikolojik olarak kadınlara göre koronavirüs-19 fobisi yaşama konusunda daha çok kaygı duydukları şeklinde açıklanabilir.

Bu araştırmada; koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik, psikosomatik ve sosyal alt boyutları puanlarının, covid-19 geçirme durumu değişkenine göre covid-19 geçiren katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (Tablo 4). Ancak koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin ekonomik alt boyutu puanlarının, covid-19 geçirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 4). Bakıoğlu, Korkmaz, & Ercan (2020) tarafından yapılan araştırmada Covid-19 korkusu ile belirsizlik, depresyon, anksiyete ve strese tahammülsüzlük arasında pozitif, Covid-19 korkusu ile pozitiflik arasında negatif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Kong ve diğ., (2020) ise Covid-19 tedavisi için hastanede yatan bireylerin, anksiyete ve depresyon gibi durumları yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ancak Tural ve Efe (2020) tarafından yapılan araştırma sonuçlarına göre koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin puanlarının covid-19 geçirme durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Bu durum, daha önce covid-19 yaşayan bireylerin, hastalık sürecini tecrübe ettikleri için ve bu durumu yeniden yaşamak istemediklerinden dolayı hastalık geçirmeyen bireylere göre daha yüksek seviyeli psikolojik, psikosomatik ve sosyal fobiler içerisinde oldukları şeklinde açıklanabilir.

Bu araştırmada; koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik ve psikosomatik alt boyutları puanlarının, yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre yakın çevrelerinde covid-19 geçirmiş olan katılımcılar lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir (Tablo 5). Ancak koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin sosyal ve ekonomik alt boyutları puanlarının, yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 5). Gencer (2020) bulaşıcı rahatsızlıkların neden olduğu tehdit algısı arttıkça, panik ve stres yaşıyan kişilerin normal olmayan davranışlar sergilediklerini belirtmiştir. Bu durum, yakın çevrede covid-19 geçiren tanıdıkları olan bireylerin, hastalık sürecindeki yakınlarının durumlarını bildikleri için yakın çevrelerinde covid-19 geçirmeyen bireylere göre daha yüksek seviyeli psikolojik ve psikosomatik fobiler içerisinde oldukları şeklinde açıklanabilir.

Bu araştırmada; koronavirüs-19 fobisi ölçeğinin psikolojik, psikosomatik, sosyal ve ekonomik alt boyutları puanlarının, refah düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Tablo 6). Bu durumun, covid-19 virüsünün, genç, yaşlı, zengin, fakir ayırt etmeden herkese bulaşıyor olmasından dolayı bireyler, bu virüsten onları koruyacak faktörün refah düzeyi olmadığı düşüncesine sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Bu araştırma sonucunda; refah düzeyi değişkeninin, katılımcıların rekreasyon fayda düzeyleri üzerinde, cinsiyet, covid-19 geçirme durumu ve yakın çevrede covid-19 geçiren olma durumu değişkenlerinin koronavirüs-19 fobisi düzeyleri üzerinde bir etkiye sahip olduğu ve bireylerin, rekreasyonun faydası açısından en çok psikolojik olarak fayda elde ettiği, koronavirüs-19 fobisinden ise en fazla psikolojik olarak etkilendikleri söylenebilir. Ayrıca örneklem grubunun nitelik ve nicelik olarak farklılaştığı ve daha fazla değişkenin bir arada ele alındığı araştırmalar yapılarak, bireylerin rekreasyon fayda düzeylerinin ve covid-19 fobilerinin etkileyen değişkenlerin ortaya konulmasının alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Etik Metni

Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir. Araştırma öncesinde, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan (Tarih:29.03.2021, Sayı:2021-20) gerekli izin alınmıştır.

Yazarların Katkı Oranı Beyanı:

1. yazarın bu makaleye katkı oranı %20'dir.
2. yazarın bu makaleye katkı oranı %20'dir.
3. yazarın bu makaleye katkı oranı %20'dir.
4. yazarın bu makaleye katkı oranı %20'dir.
5. yazarın bu makaleye katkı oranı %20'dir.

KAYNAKLAR

- Akgül, B. M., Ertüzün, E., & Karaküçük, S. (2018). Rekreasyon Fayda Ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(1), 25-34.
- Amin, S. (2020). The psychology of coronavirus fear: Are healthcare professionals suffering from corona-phobia?. *International Journal of Healthcare Management*, 13(3), 249-256. <https://doi.org/10.1080/20479700.2020.1765119>
- Ardahan, F., & Lapa-Yerlisu, T. (2011). Açık alan rekreasyonu: Bisiklet kullanıcıları ve yürüyüşçülerin doğa sporu yapma nedenleri ve elde ettikleri faydalar. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 1327-1341.
- Arpacı, I., Karataş, K., & Baloğlu, M. (2020). The development and initial tests for the psychometric properties of the COVID-19 Phobia Scale (C19P-S). *Personality and Individual Differences*, 1-6. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110108>
- Arpacioğlu, S., Baltacı, Z., & Ünübol, B. (2021). COVID-19 pandemisinde sağlık çalışanlarında tükenmişlik, Covid korkusu, depresyon, mesleki doyum düzeyleri ve ilişkili faktörler. *Çukurova Medical Journal*, 46(1), 88-100. <https://doi.org/10.17826/cumj.785609>
- Aslan, R. (2020). Kovid-19 fizyoloji ve psikolojiyi nasıl etkiliyor?. *Göller Bölgesi Aylık Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 8(88), 47-53.
- Ayyıldız-Durhan, T., & Karaküçük, S. (2017). Çocuklarıyla Baby Gym aktivitelerine katılan ebeveynlerin rekreasyon fayda düzeylerinin incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(4), 43-53.
- Bakioğlu, F., Korkmaz, O., & Ercan, H. (2020). Fear of COVID-19 and positivity: Mediating role of intolerance of uncertainty, depression, anxiety, and stress. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 1-14. <https://doi.org/10.1007/s11469-020-00331-y>
- Bandelow, B., & Michaelis, S. (2015). Epidemiology of anxiety disorders in the 21st century. *Dialogues in Clinical Neuroscience* 17(3), 327-335. <https://doi.org/10.31887/DCNS.2015.17.3/bbandelow>
- Büyükoztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (17. bs.). Pegem Akademi.
- Caltabiano, M. L. (1994). Measuring the similarity among leisure activities based on a perceived stress-reduction benefit. *Leisure Studies*, 13(1), 17-31. <https://doi.org/10.1080/02614369400390021>
- Chang, H. M., Huang, Y. C., & Chou, C. L. (2017). A study on participation motivation, satisfaction, and leisure benefit of road runner-case study of 2016 Taiwan Maoli Road Race. *Asian Journal of Business and Management*, 5(3), 116-121.
- Çuhadar, A., Demirel, M., Er, Y., & Serdar, E. (2019). Lise öğrencilerinde boş zaman yönetimi ve gelecek beklentisi ilişkisi. *Journal of International Social Research*, 12(66), 1498-1505. <https://doi.org/10.17719/jjsr.2019.3689>
- Çuhadar, A., Er, Y., Demirel, M., & Demirel, D. H. (2019). Bireyleri rekreasyonel amaçlı egzersize motive eden faktörlerin incelenmesi. *Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(3), 153-161. <https://doi.org/10.33689/spormetre.562233>
- Danziger, C. R., Krause, I., Scheuerman, O., Luder, A., Yulevich, A., Dalal, I., ... & Bilavsky, E. (2021). Pediatrician, watch out for corona-phobia. *European Journal of Pediatrics*, 180(1), 201-206.

- <https://doi.org/10.1007/s00431-020-03736-y>
- Doğan, M. M., & Düznel, B. (2020). Covid-19 özelinde korku-kaygı düzeyleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4)3 739-753.
- Downward, P., & Dawson, P. (2016). Is it pleasure or health from leisure that we benefit from most? An analysis of well-being alternatives and implications for policy. *Social Indicators Research*, 126(1), 443-465. <https://doi.org/10.1007/s11205-015-0887-8>
- Duman, N. (2020). Üniversite öğrencilerinde COVID-19 korkusu ve belirsizliğe tahammülsüzlük. *The Journal of Social Science*, 4(8), 426-437. <https://doi.org/10.30520/tjsosci.748404>
- Ertüzün, E., Hadi, G., & Fidan, E. (2020). Spor Merkezine üye bireylerin rekreasyon fayda düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(3), 231-244. <https://doi.org/10.17155/omuspd.657210>
- Eskiler, E., Yıldız, Y., & Ayhan, C. (2019). The effect of leisure benefits on leisure satisfaction: extreme sports. *Türk Spor ve Egzersiz Dergisi*, 21(1), 16-20. <https://doi.org/10.15314/tsed.522984>
- Gencer, N. (2020). Pandemi sürecinde bireylerin koronavirüs (kovid-19) korkusu: Çorum örneği. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 2(4), 1153-1173. <https://doi.org/10.47994/usbad.791577>
- Güldür, B., & Yaşartürk, F. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin rekreasyon faaliyetlerine katılımındaki fayda ve yaşam doyum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 495-506. <https://doi.org/0000-0003-4934-101X>
- Heintzman, P. (2010). The spiritual benefits of leisure. *Leisure/Loisir*, 33(1), 419-445. <https://doi.org/10.1080/14927713.2009.9651445>
- Hsu, S. C., & Liu, L. W. (2020). The relationship between serious leisure, flow experience, leisure benefit and quality of life of Yoga. *African Journal of Hospitality Tourism and Leisure*, 1-10.
- Karaküçük, S., Ayyıldız-Durhan, T., Akgül, B.M., Aksın, K., & Özdemir, A. S. (2019). Oryantiring sporcularında ekosentrik, antroposentrik, antipatik yaklaşımların rekreasyon fayda ile ilişkisi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(3), 1263-1288.
- Karaküçük, S. (2014). *Rekreasyon: boş zamanları değerlendirme*. Gazi Kitapevi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Koçyiğit, M., & Yıldız, M. (2014). Yerel yönetimlerde rekreasyon uygulamaları: Konya örneği. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2, 211-223. <https://doi.org/10.14486/IJSCS193>
- Kong, X., Zheng, K., Tang, M., Kong, F., Zhou, J., Diao, L., ... & Dong, Y. (2020). Prevalence and factors associated with depression and anxiety of hospitalized patients with COVID-19. *MedRxiv*.
- Lee, C. J., Tseng, C. C., & Liu, M. Y. (2016). Study on community Tai Chi Chuan participants' leisure benefits and well-being: Using Taoyuan City as an example. *Technology and Health Care*, 24(1), 289-3295. <https://doi.org/10.3233/THC-151086>
- Lee, Y. D., & Lin, H. C. (2011). Leisure motivation and life satisfaction: Test of mediating effect of leisure benefit. *Journal of Information and Optimization Sciences*, 32(3), 749-761. <https://doi.org/10.1080/02522667.2011.10700084>

- Lin, J. H., Wong, J. Y., & Ho, C. H. (2013). Promoting frontline employees' quality of life: Leisure benefit systems and work-to-leisure conflicts. *Tourism Management, 36*, 178-187. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2012.12.009>
- Lyu, S. O., & Oh, C. O. (2015). Bridging the conceptual frameworks of constraints negotiation and serious leisure to understand leisure benefit realization. *Leisure Sciences, 37(2)*, 176-193. <https://doi.org/10.1080/01490400.2014.952461>
- Mansour, S., & Tremblay, D. G. (2016). How the need for "leisure benefit systems" as a "resource passageways" moderates the effect of work-leisure conflict on job burnout and intention to leave: A study in the hotel industry in Quebec. *Journal of Hospitality and Tourism Management, 27*, 4-11. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2016.02.002>
- Nimrod, G. (2007). Retirees' leisure: Activities, benefits, and their contribution to life satisfaction. *Leisure Studies, 26(1)*, 65-80. <https://doi.org/10.1080/02614360500333937>
- Paksoy, H. M. (2020). Covid-19 pandemisi ile oluşan korku ve davranışlara inancın etkisi üzerine bir araştırma: Türkiye örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 10(2)*, 135-155.
- Philipp, S. F. (1997). Race, gender and leisure benefits. *Leisure Sciences, 19(3)*, 191-207. <https://doi.org/10.1080/01490409709512249>
- Tekin-Atay, Ü., Dinçer, N. N., Uçan-Yarkac, F., & Öncü, E. (2020). Covid-19 pandemi sürecinde dış hekimliği uzmanlık öğrencilerinin korku ve anksiyete düzeylerinin değerlendirilmesi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Dış Hekimliği Dergisi, 2(3)*, 86-93. <https://doi.org/10.51122/neudentj.2020.1>
- Tutal, V., & Efe, M. (2020). Bireylerin psikolojik sağlık ve Covid-19 korkularının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Journal of International Social Research, 13(74)*, 318-326.
- Türk Dil Kurumu, (2020). Türk Dil Kurumu Sözlükleri. Erişim Adresi: <https://sozluk.gov.tr/>
- Yakut, E., Kuru, Ö., & Güngör, Y. (2020). Sağlık personelinin covid-19 korkusu ile tükenmişliği arasındaki ilişkide aşırı iş yükü ve algılanan sosyal desteğin etkisinin yapısal eşitlik modeliyle belirlenmesi. *Ekev Akademi Dergisi, 24(83)*, 241-262.